

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
обліку і бізнес-консалтингу
Протокол № 2 від 02.09.2024р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

АУДИТ ДЕРЖАВНИХ ФІНАНСІВ

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

**07 Управління та адміністрування
071 Облік і оподаткування
Перший (бакалаврський)
Облік і аудит**

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

**вибіркова
українська**

Розробник(и):
науковий ступінь,
к.е.н., доцент

Ольга КОЖУШКО

Завідувач кафедри
обліку і бізнес-консалтингу

Андрій ПИЛИПЕНКО

Гарант програми
к.е.н., доцент

Ольга ФАРТУШНЯК

**Харків
2025**

ВСТУП

«Аудит державних фінансів» – навчальна дисципліна, що вивчає принципи, методи і способи дослідження законності, достовірності, економічної доцільності та ефективності використання публічних коштів та державного майна, зосереджених на загальнодержавному, регіональному й місцевому рівнях, а також господарських і фінансових операцій і процесів на підприємствах, організаціях та установах державної та комунальної форми власності на основі використання облікової, звітної, планової (нормативної) та іншої фінансово- економічної інформації в поєднанні з дослідженням фактичного стану об'єктів аудиту державних фінансів.

Наразі є дуже актуальною і необхідною цільова підготовка фахівців у сфері державного управління (для органів державного аудиту – Рахункової палати України, Державної аудиторської служби України; для підприємств, установ та організацій), спроможних здійснювати аудит та експертно-аналітичні заходи усієї системи управління публічними коштами та державним майном. Адже запорукою фінансової стабільності, безпеки країни і підвищення суспільного добробуту є ефективна система фінансового контролю, ключовим компонентом якої є аудит державних фінансів.

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів здатності до успішного здійснення аудиту державних фінансів.

Основними завданнями дисципліни є:

засвоєння здобувачами теоретичних основ аудиту державних фінансів;

вивчення сучасних методів та процедур аудиту державних фінансів;

набуття практичних навичок з організації, планування та проведення аудиту державних фінансів.

Об'єктом навчальної дисципліни є процеси процес аудиту державних фінансів.

Предметом навчальної дисципліни є теоретичні, практичні та методичні аспекти дослідження процесу аудиту державних фінансів.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
ПР01	ЗК03, ЗК05, СК7, СК9, СК10
ПР02	ЗК13, СК7
ПР03	ЗК01, ЗК03, ЗК06, ЗК13, СК07, СК08, СК09, СК10, СК11
ПР05	ЗК03, ЗК08, ЗК11, ЗК13, СК02, СК07, СК09, СК10, СК11, СК13
ПР06	СК07, СК09, СК10, СК11, СК12
ПР07	ЗК03, СК07, СК08, СК09
ПР09	СК07, СК08
ПР10	ЗК01, ЗК02, ЗК03, ЗК04, ЗК05, ЗК06, ЗК07, ЗК08, ЗК11, ЗК13, ЗК16, СК01, СК02, СК03, СК04, СК05, СК06, СК07, СК08, СК10, СК11, СК13
ПР14	СК07, СК09, СК10
ПР25	ЗК02, СК07, СК13

де, ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР07. Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.

ПР09. Ідентифіковувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.

ПР10. Розуміти теоретичні засади аудиту та вміти застосовувати його методи і процедури.

ПР14. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії.

ПР25. Демонструвати професійне судження та критичне осмислення аналітичного інструментарію при розв'язанні складних спеціалізованих задач професійної діяльності

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

ЗК05. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК07. Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

СК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

СК06. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.

СК07. Застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.

СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності

звітності, збереження й використання його ресурсів.

СК09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

СК12. Здатність консолідувати обліково-аналітичну та контрольну інформацію засобами спеціалізованого програмного забезпечення відповідно запитам системи підтримки прийняття рішень підприємств різних організаційно-правових форм та галузей діяльності

СК13. Здатність застосування новітніх аналітичних процедур в предаудиті та під час комплексної діагностики об'єктів облікового спостереження.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.Теоретико-організаційні засади аудиту державних фінансів

Тема 1. Історія виникнення та розвитку аудиту державних фінансів

- 1.1. Основні історичні етапи становлення аудиту державних фінансів.
- 1.2. Сучасний стан аудиту державних фінансів на теренах України та перспективи його розвитку.
- 1.3. Організація аудиту державних фінансів в зарубіжних країнах.
- 1.4. Міжнародні організації контрольних органів (INTOSAI, EUROSAI).

Тема 2.Сутність та організаційно-правові засади аудиту державних фінансів

- 2.1. Необхідність, місце та значення аудиту державних фінансів в сучасних умовах.
- 2.2. Аудит державних фінансів як складова фінансового контролю за державними коштами.
- 2.3. Нормативно-правове забезпечення аудиту державних фінансів в Україні
- 2.4. Принципи здійснення аудиту державних фінансів.

Тема 3. Класифікація аудиту державних фінансів

- 3.1. Види аудиту державних фінансів відповідно до міжнародних стандартів (INTOSAI).
- 3.2. Різновиди аудиту державних фінансів

Тема 4. Суб'єкти аудиту державних фінансів

- 4.1.Державна аудиторська служба України.
- 4.2.Рахункова палата України.

Тема 5. Організація державного фінансового аудиту Державною аудиторською службою України

- 5.1.Сутність та принципи організації державного фінансового аудиту .
- 5.2.Стадії та етапи здійснення державного фінансового аудиту ДАС України.
- 5.3.Планування державного фінансового аудиту органами ДАС України.
- 5.4.Сутність та зміст методичних прийомів державного фінансового аудиту.

Тема 6. Організація внутрішнього аудиту в органах державного сектора

- 6.1.Стандартизація внутрішнього аудиту в органах державного сектора
- 6.2.Основні етапи та процедури організації діяльності підрозділу внутрішнього аудиту (далі - ПВА) органу державного сектора
- 6.3.Забезпечення та підвищення якості ВА в органах державного сектора

Тема 7. Організація аудиту державних фінансів з боку Рахункової палати України

- 7.1.Процес аудиту державних фінансів з боку Рахункової палати України та його етапи.
- 7.2.Планування аудиту державних фінансів Рахунковою палатою України.
- 7.3.Загальний порядок проведення аудиту державних фінансів Рахунковою палатою.
- 7.4.Координація дій аудиторів із працівниками об'єкта перевірки.
- 7.5.Нагляд за проведенням аудиту. Документування процесу аудиту.
- 7.6.Оформлення результатів аудиту державних фінансів Рахунковою палатою України.
- 7.7.Контроль якості аудиту державних фінансів з боку Рахункової палати України.

Змістовий модуль 2. Методики здійснення аудиту державних фінансів

Тема 8. Державний фінансовий аудит виконання бюджетних програм (аудит ефективності)

- 8.1.Мета, завдання й об'єкти державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм.
- 8.2.Методика проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм.
- 8.3.Оформлення і реалізація результатів державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм.

Тема 9. Державний фінансовий аудит діяльності суб'єктів господарювання

- 9.1.Поняття, об'єкти і завдання державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання.
- 9.2.Методика проведення державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання.
- 9.3.Оформлення і реалізація результатів державного фінансового аудиту

діяльності суб'єктів господарювання.

Тема 10. Державний фінансовий аудит виконання місцевих бюджетів

10.1. Поняття, об'єкти і завдання державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів.

10.2. Методика проведення державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів.

10.3. Оформлення і реалізація результатів державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів.

Тема 11. Державний фінансовий аудит окремих господарських операцій

11.1. Поняття і об'єкти операційного аудиту.

11.2. Порядок проведення операційного аудиту.

11.3. Оформлення і реалізація результатів операційного аудиту.

Тема 12. Внутрішній аудит в органах державного сектора

12.1. Поняття і об'єкти внутрішнього аудиту в органах державного сектора

12.2. Порядок проведення внутрішнього аудиту в органах державного сектора

12.3. Оформлення і реалізація результатів внутрішнього аудиту в органах державного сектора

Тема 13. Аудит ефективності надходжень та використання бюджетних коштів з боку Рахункової палати України

13.1. Загальні положення аудиту ефективності надходжень та використання бюджетних коштів з боку Рахункової палати України

13.2. Планування аудиту ефективності надходжень та використання бюджетних коштів

13.3. Проведення (виконання) аудиту ефективності надходжень та використання бюджетних коштів

13.4. Звітування за результатами аудиту ефективності надходжень та використання бюджетних коштів

13.5. Перевірка виконання пропозицій за результатами аудиту ефективності надходжень та використання бюджетних коштів

Тема 14. Фінансовий аудит надходжень та використання бюджетних коштів з боку Рахункової палати України

14.1. Загальні положення фінансового аудиту надходжень та використання бюджетних коштів з боку Рахункової палати України

14.2. Планування фінансового аудиту надходжень та використання бюджетних коштів

14.3. Проведення (виконання) фінансового аудиту надходжень та використання бюджетних коштів розрахунку аудиторської вибірки.

14.4. Звітування за результатами фінансового аудиту надходжень та використання бюджетних коштів

14.5. Перевірка виконання рекомендацій за результатами фінансового аудиту надходжень та використання бюджетних коштів

Перелік практичних (семінарських) занять / завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських) завдань

Назва теми	Зміст
Тема 1. Історія виникнення та розвитку аудиту державних фінансів	1. В чому полягає значення вивчення історичних аспектів розвитку аудиту державних фінансів. 2. Які основні важелі впливу на розвиток аудиту державних фінансів з огляду на його історичні аспекти розвинення. 3. Визначте основні етапи розвитку системи державного фінансового контролю в умовах розбудови ринкових відносин в Україні. 4. Які положення розвитку державного контролю зазначено у Лімській декларації. 5. Визначте принципи контролю незалежних державних органів контролю відповідно до Лімської декларації. 6. Проаналізуйте основну мету Лімської декларації. 7. Які організаційні схеми аудиту державних фінансів застосовуються в зарубіжних країнах. 8. Визначте призначення та функції INTOSAI. 9. Проаналізуйте спільні та відмінні риси між діяльністю INTOSAI і EUROSAI.
Тема 2. Сутність та організаційно-правові засади аудиту державних фінансів	1. Наведіть поняття «аудит державних фінансів». 2. Назвіть відмінності між державним аудитом, незалежним аудитом та ревізією. 3. Проаналізуйте основні нормативно-правові акти в розрізі регулювання аудиту державних фінансів. 4. Назвіть повноваження приватних аудиторів (аудиторських фірм) по проведенню аудиту в державному секторі.
Тема 3. Класифікація аудиту державних фінансів	1. Вкажіть мету та зміст фінансового аудиту. 2. Перелічіть основні цілі та завдання аудиту ефективності. 3. Дайте визначення фінансового аудиту та аудиту ефективності. 4. Охарактеризуйте предмет аудиту ефективності. 5. Що розуміється під об'єктом аудиту ефективності.
Тема 4. Суб'єкти аудиту державних фінансів	1. Визначте статус та охарактеризуйте структуру ДКРС України.. 2. Назвіть основні завдання та функції ГоловокРУ при здійсненні аудиту державних фінансів. 3. Охарактеризуйте основні напрямки діяльності Рахункової палати України.
Тема 5. Організація державного фінансового аудиту ДАС України	1. Визначити принципи організації аудиту державних фінансів. 2. Розробити примірний план та програму аудиту державних фінансів, згідно запропонованих завдань. 3. Проаналізувати стадії та етапи здійснення аудиту державних фінансів.

Тема 6. Організація внутрішнього аудиту в органах державного сектора	1. Визначити принципи організації внутрішнього аудиту в органах державного сектора 2. Розробити примірний план та програму внутрішнього аудиту в органах державного сектора, згідно запропонованих завдань. 3. Проаналізувати стадії та етапи здійснення внутрішнього аудиту в органах державного сектора
Тема 7. Організація аудиту державних фінансів з боку Рахункової палати України	1. Визначити принципи організації аудиту ефективності діяльності та порівняти їх з загальними принципами організації аудиту державних фінансів 2. Розробити порядок координації дій державного аудитора з працівниками об'єкта перевірки. 3. Скласти примірні документи аудиту ефективності діяльності, згідно запропонованих завдань.
Тема 8. Державний фінансовий аудит виконання бюджетних програм (аудит ефективності)	1. Перевірити ефективність, результативність та економічність виконання бюджетних програм, згідно запропонованих завдань. 2. За виявленими порушеннями зробити записи в журналі обліку роботи державного аудитора та розробити рекомендації по їх усуненню. 3. На підставі інформації, відображеної в журналі обліку роботи державного аудитора, зробити записи в аудиторському звіті.
Тема 9. Державний фінансовий аудит діяльності суб'єктів господарювання	1. Перевірити правомірність здійснення і правильність відображення в обліку господарських операцій та фінансових показників, викладених у навчальних завданнях. 2. За виявленими порушеннями зробити записи в журналі обліку роботи державного аудитора та розробити рекомендації по їх усуненню. 3. На підставі інформації, відображеної в журналі обліку роботи державного аудитора, зробити записи в аудиторському звіті.
Тема 10. Державний фінансовий аудит виконання місцевих бюджетів	1. Перевірити правомірність здійснення і правильність відображення в обліку господарських операцій та фінансових показників, викладених у навчальних завданнях. 2. За виявленими порушеннями зробити записи в журналі обліку роботи державного аудитора та розробити рекомендації по їх усуненню. 3. На підставі інформації, відображеної в журналі обліку роботи державного аудитора, зробити записи в аудиторському звіті.
Тема 11. Державний фінансовий аудит окремих господарських операцій	1. Перевірити правомірність здійснення і правильність відображення в обліку господарських операцій та фінансових показників, викладених у навчальних завданнях. 2. За виявленими порушеннями зробити записи в журналі обліку роботи державного аудитора та розробити рекомендації по їх усуненню. 3. На підставі інформації, відображеної в журналі обліку роботи державного аудитора, зробити записи в аудиторському звіті.

Тема 12. Внутрішній аудит в органах державного сектора	1. Перевірити правомірність здійснення і правильність відображення в обліку господарських операцій та фінансових показників, викладених у навчальних завданнях. 2. За виявленими порушеннями зробити записи в журналі обліку роботи державного аудитора та розробити рекомендації по їх усуненню. 3. На підставі інформації, відображеної в журналі обліку роботи державного аудитора, зробити записи в аудиторському звіті.
Тема 13. Аудит ефективності надходжень та використання бюджетних коштів з боку Рахункової палати України	1. Перевірити ефективність, результативність та економічність діяльності розпорядників бюджетних коштів, згідно запропонованих завдань. 2. За виявленими порушеннями зробити записи в журналі обліку роботи державного аудитора та розробити рекомендації по їх усуненню. 3. На підставі інформації, відображеної в журналі обліку роботи державного аудитора, зробити записи в аудиторському звіті.
Тема 14. Фінансовий аудит надходжень та використання бюджетних коштів з боку Рахункової палати України	1. Перевірити економічність діяльності розпорядників бюджетних коштів, згідно запропонованих завдань. 2. За виявленими порушеннями зробити записи в журналі обліку роботи державного аудитора та розробити рекомендації по їх усуненню. 3. На підставі інформації, відображеної в журналі обліку роботи державного аудитора, зробити записи в аудиторському звіті.

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми	Зміст
Тема 1. Історія виникнення та розвитку аудиту державних фінансів	Історія становлення державного фінансового контролю в Україні. Особливості аудиту державних фінансів в розвинутих країнах.
Тема 2. Сутність та організаційно-правові засади аудиту державних фінансів	Відмінності аудиту державних фінансів від інспектування.
Тема 3. Класифікація аудиту державних фінансів	Вивчити та порівняти класифікацію аудиту державних фінансів та незалежного аудиту в Україні та за кордоном.
Тема 3. Класифікація аудиту державних фінансів	Вивчити та порівняти класифікацію аудиту державних фінансів та незалежного аудиту в Україні та за кордоном.
Тема 4. Суб'єкти аудиту державних фінансів	Порівняти функції та задачі ДАС і Рахункової палати України. Виділити відмінності в діяльності суб'єктів аудиту державних фінансів в Україні та в інших країнах світу.
Тема 5. Організація державного фінансового аудиту ДАС України	Вивчити нормативні документи. Розробити власну модель організації аудиту державних фінансів в Україні. Обґрунтувати свою думку.
Тема 6. Організація внутрішнього аудиту в органах державного сектора	Побудувати схему організації внутрішнього аудиту в органах державного сектора

Тема 7. Організація аудиту державних фінансів з боку Рахункової палати України	Порівняти процес організації аудиту державних фінансів, який здійснює Рахункова палата і ДАС України.
Тема 8. Державний фінансовий аудит виконання бюджетних програм (аудит ефективності)	Згідно власного варіанту виконуваних завдань навести особливості аудиту ефективності виконання бюджетних програм окремої галузі
Тема 9. Державний фінансовий аудит діяльності суб'єктів господарювання	Висловити власну думку щодо подібності та відмінностей методик вивчених форм державного фінансового аудиту
Тема 10. Державний фінансовий аудит виконання місцевих бюджетів	Підготовка та обговорення таких питань: 1. Сутність та особливості формування державного і місцевого бюджетів. 2. Фінансова звітність, яка підтверджує виконання місцевого бюджету.
Тема 11. Державний фінансовий аудит окремих господарських операцій	Дослідити аудиторські процедури. Опрацювати зразки робочих документів аудитора. Підготувати алгоритм моніторингу, камеральної перевірки та обстеження.
Тема 12. Внутрішній аудит в органах державного сектора	Опрацювати зразки робочих і узагальнюючих документів аудиту ефективності діяльності.
Тема 13. Аудит ефективності надходжень та використання бюджетних коштів з боку Рахункової палати України	Особливості державної власності. Відмінності об'єктів аудиту державного і комунального майна.
Тема 14. Фінансовий аудит надходжень та використання бюджетних коштів з боку Рахункової палати України	Дослідити аудиторські процедури. Опрацювати зразки робочих документів аудитора. Підготувати алгоритм моніторингу, камеральної перевірки та обстеження.

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

проблемна лекція за темою «Проблеми і перспективи розвитку державного аудиту в Україні» за темою 2 «Сутність та організаційно-правові засади аудиту державних фінансів»;

Проблемна лекція за темою «Особливості організації державного аудиту у зарубіжних країнах» за темою 1 «Історія виникнення та розвитку аудиту державних фінансів»;

проблемна лекція за темою «Взаємозв'язок між аудитом державних фінансів, незалежним аудитом та ревізією» за темою 3 «Класифікація аудиту державних фінансів»;

проблемна лекція за темою «Загальна структура суб'єктів державного аудиту в Україні» за темою 4 «Суб'єкти аудиту державних фінансів»;

проблемна лекція за темою «Права та обов'язки державних аудиторів та посадових осіб об'єкта перевірки» за темою 6 «Організація державного фінансового аудиту ДАС України».

презентація малими групами звітів: «Аналіз основних показників роботи ДАС в Україні», «Аналіз основних показників роботи Рахункової палати України» за результатами проведення в малих групах семінарського заняття (за темами 7-12).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

– для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит): максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти скласти екзамен (іспит) – 35 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену (іспиту). Складання семестрового екзамену (іспиту) здійснюється під час екзаменаційної сесії.

Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач вищої освіти під час екзамену (іспиту) – 40 балів. Мінімальна сума, за якою екзамен (іспит) вважається складеним – 25 балів.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається:

– для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит) – сумуванням балів за поточний та підсумковий контроль.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: Індивідуальні навчально-дослідні завдання (12 балів), письмові контрольні роботи (20 балів), колоквиуми (20 балів), есе (8 балів), тощо.

Семестровий контроль: Екзамен (40 балів).

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета та критерії оцінювання для навчальної дисципліни з формою семестрового контролю екзамен (іспит).

Екзаменаційний білет (приклад)

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність «Облік і оподаткування»

Освітньо-професійна програма «Облік і аудит».
СЕМЕСТР 7
Навчальна дисципліна «Аудит державних фінансів»

Завдання 1. стереотипне (5 балів)

Погодити види державного аудиту з їх визначенням. Коротко прокоментувати особливості здійснення кожного виду державного аудиту.

Види державного аудиту

- А. Фінансовий аудит.
- Б. Аудит ефективності.
- В. Аудит відповідності.
- Г. Аудит результативності.
- Д. Аудит економічності.

Визначення

- _____ 1. Перевірка функціонування господарської системи з метою оцінки економічності та результативності..
- _____ 2. Перевірка фінансової звітності, систем внутрішнього контролю і аудиту, а також окремих операцій на підконтрольних установах.
- _____ 3. Оцінка кількості використання фінансових, матеріальних, трудових та інших ресурсів, які використовуються для досягнення поставлених цілей підконтрольною установою.
- _____ 4. Перевірка дотримання підконтрольною установою правил, стандартів
- _____ 5. Перевірка ступеня досягнення поставлених цілей.

Завдання 2.– стереотипне (5 балів)

Погодити суб'єктів, що здійснюють державний аудит в Україні з твердженнями.

Суб'єкти державного аудиту

- А. Рахункова палата України.
- Б. Державна контрольно-ревізійна служба України.

Твердження

- _____ 1. Має статус органа державної виконавчої влади.
- _____ 2. Має статус органа, діючого від імені Верховної Ради України..
- _____ 3. Здійснює контроль за використанням коштів Державного бюджету України.
- _____ 4. Здійснює державний фінансовий аудит, інспектування та перевірки державних закупівель.
- _____ 5. Об'єктами контролю є фінансово-господарська діяльність суб'єктів господарювання державного сектору економіки, місцеві бюджети, державні (бюджетні) програми.
- _____ 6. Особливостями перевірок є системний підхід до їх організації і аналіз результатів.

Завдання 3.– діагностичне (8 балів)

Встановіть відповідність між практичними діями аудитора Рахункової палати України та загальновідомими принципами аудиту ефективності діяльності.

<i>Практичні дії аудитора</i>	<i>Принцип</i>
Аудитор розглядає об'єкт аудиту як систему	?
Аудитор враховує всі внутрішні і зовнішні фактори	?
Будується схема аудиту у відповідності до ієрархії структури	?
Аудитор використовує вибіркові методи дослідження	?
Аудиторський процес організовується як постійно діючий	?
Розподіл праці серед аудиторів та їх асистентів, експертів	?

будується відповідно до компетентності та досвіду їх роботи у конкретних галузях	
--	--

Завдання 4.– діагностичне (8 балів)

Аудитори Рахункової палати здійснювали аудит ефективності діяльності місцевої райдержадміністрації. В ході аудиторського дослідження виникла необхідність перевірки документів з обмеженим доступом. Встановити чи є у аудиторів на це право і чи зобов'язані посадові особи місцевої райдержадміністрації надавати такі документи.

Завдання 5. (2.ПФ.Е.01.ПР.0.02) – евристичне (14 балів)

В ході оцінки бюджетної програми аудиторам визначено, що фактично результативні показники становлять: показник продукту 700 од., показник якості 98%, а заплановано було: показник продукту 754 од., показник якості 100%. Фінансування було 200 000 грн.

Оцінити рівень досягнення результативних показників, оцінити ефективність програми, зробити відповідні висновки.

Критерії оцінювання

Білет містить наступні складові – стереотипна, яка представлена двома завданнями невисокого рівня складності, діагностична, яка представлена двома завданнями помірного рівня складності, та евристична, яка представлена одним завданням підвищеного рівня складності.

Кожне завдання має шифр, який позначає певне уміння, що підлягає перевірці.

Завдання в екзаменаційному білеті розміщені за ступенем складності.

Завдання 1 – стереотипне. Завдання представляє собою ситуаційну вправу невисокого рівня складності, вирішення якої потребує елементарних знань. Максимальна оцінка – 5 балів.

«5 балів» виставляється у разі надання правильної відповіді по всім пунктам. Оформлення охайне.

«2,5 бали» виставляється у разі надання правильної відповіді на 2 пункти. Допущена неохайність при оформленні відповіді.

Завдання 2 – стереотипне. Завдання представляє собою ситуаційну вправу невисокого рівня складності, вирішення якої потребує елементарних знань та вміння робити обґрунтовані висновки у стандартних ситуаціях. Максимальна оцінка – 5 бали.

«5 балів» виставляється у разі надання правильної й вичерпної відповіді по всім пунктам з посиланням на діючі законодавчі та нормативні акти, що регулюють питання. Оформлення охайне.

«2,5 бали» виставляється у разі надання правильної відповіді менше ніж по половині пунктів. Допущена неохайність при оформленні відповіді.

Завдання 3 – діагностичне. Завдання передбачає наявність знань базових положень теорії аудиту державних фінансів та положень відповідних законодавчих та нормативних актів з питань аудиту державних фінансів, вмінь щодо виконання розрахунків помірного рівня складності та вміння надавати обґрунтовані висновки. Максимальна оцінка – 8 балів.

«8 балів» виставляється у разі, коли завдання виконано правильно, розрахунки виконано за типовим алгоритмом без помилок, викладення матеріалу відповідає положенням теорії аудиту державних фінансів та вимогам нормативно-правових актів з питань аудиту державних фінансів. Висновки сформульовано чітко, в логічній послідовності з належним обґрунтуванням. Оформлення охайне.

«6 балів» виставляється у разі, коли завдання виконано правильно, розрахунки виконано без помилок, викладення матеріалу відповідає положенням теорії аудиту державних фінансів та вимогам нормативно-правових актів з питань аудиту державних фінансів. При формулюванні висновків допущено незначні неточності. Оформлення охайне.

«4 бали» виставляється у разі, коли завдання виконано в цілому правильно, але без належного обґрунтування, допущені несуттєві неточності при викладенні теоретичних положень чи вимог нормативно-правових актів. Висновки відсутні.

«2 бали» виставляється у разі, коли завдання виконано правильно, але при цьому

допущено суттєві помилки при викладенні теоретичних положень чи вимог нормативно-правових актів. Обґрунтування відсутнє. Висновки не сформульовано. Допущена неохайність при оформленні відповіді.

Завдання 4 – діагностичне. Завдання передбачає наявність знань базових положень теорії аудиту державних фінансів та положень відповідних законодавчих та нормативних актів з питань аудиту державних фінансів, вмінь щодо виконання розрахунків помірного рівня складності та щодо визначення ступеню достовірності тверджень, вміння надавати обґрунтовані висновки. Максимальна оцінка – 8 балів.

«8 балів» виставляється у разі, коли завдання виконано правильно, обґрунтування відповіді здійснене згідно з положеннями теорії аудиту державних фінансів та вимогами нормативно-правових актів з питань аудиту державних фінансів. Висновки сформульовано чітко, в логічній послідовності з належним обґрунтуванням. Оформлення охайне.

«6 балів» виставляється у разі, коли завдання виконано правильно, обґрунтування відповіді здійснене згідно з положеннями теорії аудиту державних фінансів та вимогами нормативно-правових актів з питань аудиту державних фінансів. При формулюванні висновків допущено незначні неточності. Оформлення охайне.

«4 бали» виставляється у разі, коли завдання виконано в цілому правильно, але без належного обґрунтування, допущені несуттєві неточності при викладенні теоретичних положень чи вимог нормативно-правових актів. Висновки відсутні.

«2 бали» виставляється у разі, коли завдання виконано правильно, але при цьому допущено суттєві помилки в розрахунках або при викладенні теоретичних положень чи вимог нормативно-правових актів. Обґрунтування відсутнє. Висновки не сформульовано. Допущена неохайність при оформленні відповіді.

Завдання 5 – евристичне. Завдання передбачає надання роз'яснень з теоретичних питань підвищеного рівня складності, наявність вміння щодо виконання розрахунків підвищеного рівня складності на основі застосування сукупності методів аудиту державних фінансів, надання обґрунтувань щодо ситуаційних вправ підвищеного рівня складності. Максимальна оцінка – 14,0 балів.

«14 балів» виставляється у разі, коли завдання вирішено вірно. Студент володіє системними знаннями навчального матеріалу, ефективно їх застосовує. Відповідь вичерпна, обґрунтована, логічна, містить посилання на норми законодавчих та інших нормативних документів, що регламентують питання, оформлення охайне. Висновки сформульовані чітко

«12 балів» виставляється у разі, коли завдання вирішено вірно. Студент володіє системними знаннями навчального матеріалу. Відповідь вичерпна, обґрунтована, логічна, містить посилання на норми законодавчих та інших нормативних документів, що регламентують питання, оформлення охайне. При формулюванні висновків допущено несуттєві неточності.

«10 балів» виставляється у разі, коли завдання виконано в цілому, але при цьому студент припускається незначної арифметичної помилки або незначної неточності при викладенні теоретичних обґрунтувань. Обґрунтування невичерпне, відсутні посилання на норми законодавчих та інших нормативних документів, що регламентують питання, або допущені неточності при посиланні на такі документи. Висновок сформульовано нечітко. Оформлення відповіді охайне.

«8 балів» виставляється у разі, коли завдання виконано не в повному обсязі, студент припускається значної арифметичної помилки або неточності при викладенні теоретичних обґрунтувань. Обґрунтування невичерпне, відсутні посилання на норми законодавчих та інших нормативних документів, що регламентують питання, або допущені неточності при посиланні на такі документи. Висновок сформульовано нечітко. Оформлення відповіді охайне.

«6 балів» виставляється у разі, коли завдання виконано не в повному обсязі, але студент припускається значної арифметичної помилки або неточності при викладенні теоретичних обґрунтувань. Обґрунтування невичерпне, відсутні посилання на норми законодавчих та інших нормативних документів, що регламентують питання, або допущені неточності при посиланні на такі документи. Висновок сформульовано нечітко. Оформлення відповіді охайне.

«4 бали» виставляється у разі, коли студент припускається методологічних та

арифметичних помилок у розрахунках чи викладенні теоретичних обґрунтувань. Висновок сформульовано нечітко, або він взагалі відсутній. Оформлення не охайне.

Для виставлення загальної оцінки за письмовий іспит визначається підсумок балів по всім трьом складовим білету й округляється за загальними правилами округлення.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Цвігун І.А., Ясінецька І.А., Свиноус Н.І. Ц 25 Державний аудит: навчальний посібник. – Кам'янець-Подільський: ЗВО «ПДУ», 2023. – 352 с.

Додаткова

2. Державний фінансовий контроль [Електронний ресурс] : навч. посіб. у схемах і табл. / кол. авт.: Л. В. Дікань, І. О. Шевченко, Є. В. Дейнеко, Д. В. Калінкін; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Електрон. текстові дан. (3,89 МБ). - Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. - 274 с. : іл. - Загол. з титул. екрану. - Бібліогр.: с. 269-274. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/21860/1/2019-%d0%94%d1%96%d0%ba%d0%b0%d0%bd%d1%8c%20%d0%9b%20%d0%92%2c%20%d0%a8%d0%b5%d0%b2%d1%87%d0%b5%d0%bd%d0%ba%d0%be%20%d0%86%20%d0%9e%2c%20%d0%94%d0%b5%d0%b9%d0%bd%d0%b5%d0%ba%d0%be%20%d0%84%20%2c%20%d0%9a%d0%b0%d0%bb%d1%96%d0%bd%d0%ba%d1%96%d0%bd%20%d0%94%20%d0%92.pdf>

3. Кожушко О.В. Порядок організації судово-економічної експертизи договорів оренди / О. В. Кожушко // Сучасні проблеми управління підприємствами : теорія та практика - матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків - м. Торунь, 16 квіт. 2021 р. : тези допов. - Днепр: Середняк Т. К., 2021. - С.292-294. URL: http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/25656/1/Тези_Кожушко_%282%29.pdf

4. Кожушко О.В. Типологія завдань судово-економічної експертизи. Сучасні проблеми управління підприємствами: теорія та практика : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків – м. Торунь, 3-4 березня 2020 року. С. 392-394. URL: http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/23188/1/_Кожушко.pdf

5. Облік і техніка проведення зовнішньоекономічних операцій підприємства [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Н. В. Курган; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. — Електрон. текстові дан. (1,71 МБ). — Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. — 188 с. : іл. — Загол. з титул. екрану. — Бібліогр.: с. 178-188. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/28062/1/2022-%d0%9a%d1%83%d1%80%d0%b3%d0%b0%d0%bd%20%d0%9d%20%d0%92.pdf>

Інформаційні ресурси

6. Господарський кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

7. Господарський процесуальний кодекс України : Кодекс України від 06.11.1991 № 1798-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
8. Єдиний портал органів виконавчої влади України : веб-портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua>
9. Офіційний портал Верховної Ради України : веб-портал. URL: <http://www.rada.gov.ua>
10. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України : веб-сайт. URL: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>
11. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
12. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність в Україні : Закон України 2258-VIII, від 01.08.2021 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
13. Сайт ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця : Аудит державних фінансів Кожушко О.В. URL: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=366>.
14. Сайт Рахункової палати України : веб-сайт. URL: <https://rp.gov.ua/home/>